

ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЇЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Ковальова О., Гончаренко О.

Останнім часом тема євроінтеграції України стає все більш актуальною, тому доцільним буде її розгляд з точки зору підвищення конкурентоспроможності потенціалу країни шляхом ідентифікації інноваційної діяльності, розроблення рекомендацій щодо удосконалення державної політики у цій сфері й аналізу саме у порівнянні з європейськими країнами.

Для цього проведемо оцінку результатів економічної політики України методом ранжування глобального індексу конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index - CGI), запропонованого Світовим економічним форумом (World Economic Forum - WEF). Який ґрунтується на двох фундаментальних складових: „Індексу конкурентоспроможності у зростанні” (відтворює конкретний потенціал національної економіки, та „Індексу бізнесової конкуренції” (характеризує безпосередньо конкурентоспроможність підприємств країни на світовому рівні).

Розглядаючи перспективи інтеграції України до ЄС, можна зазначити те, що досить чітко простежується ріст основних економічних показників нашої країни, а саме: ВВП, обсяг промислової продукції, обсяг продукції сільського господарства, номінальні доходи населення, реальні наявні доходи населення та інш. Станом на січень 2006 року експорт товарів (2339,4 млн дол.) у порівнянні з січнем 2005 року зменшився на 6,3%, а імпорт (2712,9 млн дол.) навпаки збільшився у 1,5 рази. Значними темпами збільшується обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну. За останній рік він збільшився на 81%.

Згідно з другою складовою індексу конкурентоспроможності - індексу суспільних інститутів, який відображає насамперед досконалість законодавства, прозорість діяльності політичних інститутів і рівень корупції в країні, то останні політичні події, що відбулися в Україні, дають підстави стверджувати, що країна має позитивні зрушення у цій сфері. Про рівень розвитку українського законодавства, зокрема, свідчить той факт, що станом на 01.01.2005

року в Україні було гармонізовано з європейськими нормами, затверджено і введено в дію 2203 національні стандарти і технічні правила. З 2001 року в Україні ухвалено 61 закон і 40 підзаконних нормативно-правових актів, що розроблялося з урахуванням норм законодавства ЄС. Всі ці показники відображають значні темпи росту української економіки, проте як це не парадоксально, в результаті ранжування за загальним індексом конкурентоспроможності Україна посідає передостаннє серед країн Європи місце. Частка України у світовому обсязі торгівлі наукомісткою продукцією становить приблизно 0,1% (відповідно Росія – 0,3%, США – 36%). Питома вага підприємств, що здійснюють інноваційну діяльність лише 2%, тоді як у Японії, США, Франції та Німеччині цей показник становить в середньому 70-80%. Серед факторів, які стримують інноваційну діяльність можна назвати: нестача у підприємців власних коштів, недостатня фінансова підтримка держави, відсутність діючих важелів стимулювання. Для досягнення зростання ефективності і конкурентоспроможності економіки в цілому слід підтримувати сталий рівень капіталовкладень у знання, дослідження, інновації, удосконалення інформаційної інфраструктури й модернізація освітньої системи за допомогою стимулювання впровадження знань та інновацій, набутих у результаті наукових досліджень, шляхом подальшої консолідації й уніфікації економічного середовища. Впровадження заходів державного стимулювання інноваційної діяльності треба спрямовувати на розвиток розвинених галузей країни: літакобудування, ракетобудування, металургійна, хімічна, сільськогосподарська і т.д.

У процесі дослідження з'ясовано механізм формування конкурентоспроможності національної економіки в глобальному середовищі й визначено залежність рівня конкурентоспроможності країни від ступеня її інноваційної активності й результативності. Використання у статті новітніх статистичних даних виявило сучасні тенденції, які характеризують сферу науково-технічних розробок. Із загальної низки перешкод, що існують на шляху технологічного зростання в країнах з перехідною економікою, були виокремлені притаманні нашій державі, й запропоновано ефективні заходи для їх подолання.